

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

35-ste jaargang nummer 4

december 2025

De Profetie van Hosea

I. Zijn persoon

Hosea mogen wij gerust beschouwen als één van de grootste profeten van Israël met een dienstitijd van minstens vijftig jaren. Sommigen veronderstellen zelfs, op grond van hoofdstuk 1:1, dat zijn profetische dienst een periode van 72 jaren omvatte. Als wij aannemen, dat hij zijn loopbaan op 20-jarige leeftijd begon, dan zou hij dus 92 jaar oud geworden zijn.

Evenals zijn grote tijdgenoot Jesaja, is zijn boodschap sterk "evangelisch" van karakter. Hosea wordt beschouwd als de eerste profeet der genade, Israëls eerste evangelist".

Zijn geschriften worden in het Nieuwe Testament minstens vijf maal geciteerd en meestal in verband met de bekering, de verlossing en het herstel van Israël. Zie Mat.2:15; 9:13; Rom.9:25, 26; 1Kor.15:55; 1Pet.2:10

II. Zijn tijd

Hosea profeteerde in de dagen van Uzzia, Jotham, Achaz, Hizkia, koningen van Juda enerzijds, en in de dagen van Jerobeam, zoon van Joas, koning van Israël anderzijds. ^{Hos.1:1}

Vergelijkt men deze opgave met Jes.1:1, dan ziet men duidelijk, dat Hosea een tijdgenoot was van Jesaja; want hij profeteerde onder dezelfde koningen van Juda. Ko-

ning Jerobeam van Israël wordt bij Jesaja niet genoemd. Dat is, omdat Jesaja in de eerste plaats profeteerde tegen Juda en Jeruzalem, terwijl Hosea voornamelijk profeteerde tegen Israël, het rijk van de 10 stammen.

III. Zijn volk

Omdat de regerende koningen genoemd worden, hebben we de

gelegenheid om ons een beeld te vormen van de toestand van het land en het volk, tot welk de profeet moest spreken.

1. Koning Uzzia (Azaria) ^{2Kon.15:1-7;}
^{2Kron.26:13-18}

De Bijbel spreekt van zijn grootheid; zij was niet een gevolg van eigen grootheid, maar hij zocht God en de profeet Zacharia. God maakte hem voorspoedig, en hij werd wonderlijk geholpen, totdat hij sterk werd.

Maar op dit hoogtepunt gekomen, verhief zich zijn hart tot "verdervens" toe, dat hij ontrouw werd door de tempel binnen te gaan om reukwerk te ontsteken, een voorrecht, dat alleen de priesters toekwam. Daarom werd hij tot zijn dood toe gestraft met melaatsheid. En hoe stond het volk tegenover de Heer? "Alleen verdwenen de hoogten niet; nog steeds slachtte en offerde het volk op de hoogten."

^{2Kon.15:4-5}

2. Koning Jotham ^{2Kon.15:32-38; 2Kron.27:1-9}

Deze regeerde reeds over Juda gedurende de melaatsheid van zijn vader Uzzia.

"En hij deed dat recht was in de ogen des Heeren, naar alles, wat zijn vader Uzzia gedaan had, behalve dat hij in den tempel des Heeren niet ging; en het volk verdierf zich nog." ^{2Kron.27:2} De hoogten

waren namelijk niet weggenomen en het volk slachtte en offerde nog daarop. Overigens kon van hem getuigd worden, dat hij "zich versterkte; want hij richtte zijn wegen voor het aangezicht des Heeren, zijns Gods." ^{2Kron.27:6}

3. Koning Achaz ^{2Kon.16 en 2Kron.28}

"Hij deed niet dat recht was in de ogen des Heeren zijns Gods, als zijn vader David. Want hij wandelde in den weg der koningen van Israël; ja, hij deed ook zijn zoon door het vuur gaan, naar de gruwelen der heidenen, die de Heere voor de kinderen Israëls verdreven had. Hij offerde ook en rookte op de hoogten en op de heuvelen, ook onder alle groen geboomte." ^{2Kon.16:2-4}

"Hij maakte ook gegoten beelden voor de Baäls." ^{2Kron.28:2} Op grond van deze zonden gaf God hem over in de handen van Syrië en Israël.

In plaats van hulp te zoeken bij de Heer, wendde hij zich om hulp tot de koning van Assyrië en ging hem tegevoet te Damascus. Van een altaar dat hij daar zag, liet hij een afbeelding maken, en beval Uria, de priester, zulk een altaar te bouwen. ^{2Kron.28:16-25; 2Kon.16:10-18}

Toen hij van Damascus terugkwam, offerde hij op dat altaar. Het koperen brandofferaltaar uit de tempel plaatste hij noordwaarts naast zijn altaar, om tot "onderzoeking" te dienen. Hij wilde nader overwegen, wat hij met dit altaar zou doen, nu het feitelijk in onbruik was geraakt; hij wilde het gebruiken

voor allerlei dingen in verband met de afgodendienst, nl. wichelarij, om verborgen zaken te weten te komen. Verder beroofde hij de tempel van zilver en goud en van allerlei sieraden.

Hulp zoeken bij de koning van Assyrië baatte echter niet, want de Heere vernederde het koninkrijk van Juda om de zonde van Achaz, omdat hij Juda aftrok van de Heere. Hij bekeerde zich echter niet, maar hij bleef de goden van Damascus offeren en zij werden hem en zijn gehele volk ten val. Niet alleen beroofde hij het huis des Heeren, maar hij sloeg ook de vaten in stukken en sloot de deur van de tempel toe. En alsof dat nog niet erg genoeg was, maakte hij zich altaren in alle hoeken van Jeruzalem; en in alle steden van Juda hoogten, om andere goden te offeren; "alzo" verwekte hij de Heere, zijner vaders God, tot toorn.

4. Koning Hizkia ^{2Kon.18, 19, 20; 2Kron.29-32}
Hij was de tegenstelling van Achaz, want hij deed wat recht was in de ogen des Heeren naar alles, wat zijn vader David gedaan had. Hij deed het huis des Heeren weer open, hij verwijderde de offerhoogten, verbrijzelde de gewijde stenen, hieuw de gewijde palen om, sloeg de koperen slang stuk, die Mozes gemaakt had, omdat zij ook

daarmee afgoderij bedreven. Hij vertrouwde op de Heere, hing Hem aan en de Heere was met hem. Hoe hij de priesterstand vond bij het begin van zijn regering, ziet men uit 2Kron.29:4-7 en 30:2-3.

De door Achaz gebouwde altaren en ook al de reukofferaltaren werden weggedaan, ^{2Kron.30:14} evenzo palen en gewijde stenen. ^{2Kron.31:1}
Hoe jammer was het, dat hij door de vele zegeningen hoogmoedig werd; gelukkig werd hij door de toorn Gods weer verootmoedigd. ^{2Kron.32:24-26} Onder de regering van zijn zoon Manasse gingen de vruchten van deze hervorming weer teniet.

5. Koning Jerobeam II, ^{2Kon.14:23-29}
Hosea profeteerde ook in de dagen van Jerobeam, de zoon van Joas, koning van Israël, Jerobeam II. ^{1Kon.12:20} Hij deed wat kwaad was in de ogen des Heeren en week niet van al de zonden die Jerobeam I, de zoon van Nebat, Israël had doen bedrijven. ^{1Kon.12:27-33; 1Kon.13:33-34}
De Heere had gezien, dat de ellende van Israël zeer bitter was, dat het zowel met hoog als met laag gedaan was en dat er geen helper was voor Israël, dus zonder verdediging en bescherming. Daarom verloor Hij hen door Jerobeam, maar koning en volk leefden voort in de afgodendienst.

IV. Zijn geschiedenis

Het boek zelf is de enige bron van informatie betreffende het leven en de dienst van de profeet Hosea. De naam van de profeet, een afkorting van "Jehoshua", betekent: "de Heere redt", en is in de grondbetekenis dezelfde als de naam Jozua (Hebreeuws: "Jeshua"), de "Heiland" of "de Heere is Redder".

Deze naam is niet zonder betekenis, want dit boek schildert in krachtige taal zowel de buitengewone misdadigheid van de zonde als de buitengewone rijkdom van Gods liefde en genade in Zijn goedertierenheid voor de zondige mens, in Christus Jezus, van Wie Hosea in hoge mate een type was. Hij was de zoon van Beëri, maar verder is ons niets over zijn ouders of familieleden bekend. Van geen andere profeet echter hebben wij zulk een volledig beeld van zijn huwelijksleven. Want daarin ligt de eigenlijke boodschap van God voor Zijn volk. Dwars door de tragedie van zijn huwelijk en gezinsleven heen, kwam het Woord des Heeren tot hem. De diepe, persoonlijke smart die de profeet moest doormaken, vormde voor hem de voorbereiding van zijn grote levenswerk. Evenals elke andere dienstknecht van God moest Hosea niet alleen Gods boodschap doorgeven, maar ook Gods karakter uitbeelden in zijn persoonlijke leven. Hij moest

in de school van smart en lijden onderwezen worden, opdat hij door zijn eigen verdriet heen het verdriet van God zou leren kennen.

In de hoofdstukken 1-3 lezen wij de geschiedenis van zijn ontrouwe vrouw Gomer, het symbool van de afgoderij van het volk in de ogen des Heeren. Hosea's huwelijk leed op dramatische wijze schipbreuk. Uit het verhaal behoeven wij niet op te maken, dat Gomer reeds vóór haar huwelijk een immorele vrouw was, hoewel 1:2 die gedachte wel zou kunnen wekken. Maar wij dienen te bedenken, dat Hosea hier een terugblik werpt op zijn leven en de gebeurtenissen achteraf bespreekt. Zijn verslag over zijn huwelijk is sterk gekleurd door de gevoelens, waarmee hij erop terug zag.

"Het Woord des Heeren" begon tot hem te komen, toen hij ontdekte, dat het huwelijksverbond, eens door God tot stand gebracht, verbroken was door de ontrouw van zijn vrouw. Door deze smartelijke persoonlijke ervaring werden zijn ogen geopend voor de verschrikkelijke toestand waarin het volk leefde. Hij beseftte dat hij niet de enige was, die een dergelijke ervaring doormaakte, maar dat er vele gezinnen in Israël waren, die om dezelfde reden verwoest werden. Door zijn eigen lijden werd hij als

het ware ondergedompeld in het lijden van zijn volk. Bovendien begon hij te beseffen, dat zijn persoonlijke smart over zijn vrouw, een zwakke weerspiegeling was van de smart van God over Zijn volk. Want Israëel, met de tederste banden aan God verbonden, gedroeg zich op dezelfde wijze tegenover God als Gomer tegenover hem. Israëel was de ontrouwe en overspelige vrouw van Jehovah.

Hosea gaf zijn kinderen symbolische namen.

Zijn eerstgeboren zoon noemde hij Jizreël. Deze naam spreekt van het naderend oordeel van God over het volk, vanwege zijn ongerechtigheid. ^{2Kon.10}

Het tweede kind noemde hij Lo-Ruchama, wat betekent: "geen ontferming". Het is een heenwijzing naar de tijd, dat Israëel - van God verlaten - zou worden overgegeven aan haar vijanden.

Er werd nog een derde kind geboren, dat hij Lo-Ammi noemde, wat betekent: "niet-mijn-volk". Evenals bij Lo-Ruchama blijkt uit deze naam, dat Hosea zich bewust was niet de echte vader van dit kind te zijn. ^{Hos.2:3}

De naam van dit derde kind is een profetie van de verdrijving van Israëel uit het land in ballingschap. Hosea geeft deze betekenisvolle namen aan zijn kinderen vanwe-

ge de toestand van Israëel; zij zijn aanduidingen van het naderende onheil. Israëel kende Gods liefde niet. Israëel was door afgoderij van God afgefallen en bleef alleen nog maar in naam Gods eigendom.

Na de geboorte van het derde kind liep Gomer van Hosea weg, en daarmee was het gezin verwoest. Maar zoals zo dikwijls het geval was met dergelijke arme vrouwen, werd zij al spoedig door haar minnaars in de steek gelaten en moest zij zichzelf in slavernij verkopen. Hosea's liefde voor zijn ontrouwe vrouw bleef echter onveranderlijk. Op aandringen van God en gedreven door zijn weergaloze liefde, kocht hij Gomer vrij en betaalde hij de losprijs, bestaande uit "15 zilverlingen en 1 ½ homer gerst" (Hos.3:1-2). Hij nam haar mee naar huis en herstelde haar uiteindelijk weer in haar positie. Daarna schijnt het huwelijk gelukkig geworden te zijn.

Wij vinden in de hereniging van Hosea en Gomer een profetie van de komende hereniging van God en Zijn volk Israëel, in een nieuw verbond. Zo was de profeet niet alleen Gods boodschapper van genade - hij weerspiegelde ook Gods karakter en hij voorafschaduwde Israëls verlossing door de Messias, en Israëls herstel als natie.

V. Zijn boodschap

Het boek van Hosea, geladen met grote kracht en diepe bewogenheid, openbaart ons het hart van de man, die vanuit zijn eigen smartelijke ervaring kon binnendringen in de gemeenschap met God en kon spreken over de diepe dingen van God.

Evenals Ezechiël werd Hosea door God gebruikt als een teken. Daar toe moest hij een zwaar en smartelijk lijden ondergaan, om aan het volk van Israël zijn verschrikkelijke zondige toestand te kunnen illustreren. Door heel het boek heen vinden wij echter niet in de eerste plaats het gebroken hart van de profeet, maar de oneindige liefde en tederheid van het hart van Jehovah, Die het volk van Israël had afgezonderd als een "vrouw" voor Zichzelf.

HET BOEK VAN HOSEA

I. Inleiding

Hosea's geschriften zijn poëtischer dan die van de meeste profeten. Zijn stijl is kort, figuurlijk en vol beeldspraak. Elke daad en elke toespraak heeft een symbolische betekenis. De korte, scherpe uitspraken vallen uit zijn mond als snikken uit een gebroken hart, en weerspiegelen de feitelijke situatie, waarin hij is geplaatst. Hij

illustreert dikwijls zijn boodschap met historische zinspelingen op Israëls vroegere ervaringen. Sommigen beschouwen Hosea als het moeilijkste van alle profetische boeken. Op het eerste gezicht schijnt er geen enkele orde in zijn geschriften te zijn. Maar bij zorgvuldige en ernstige studie ontdekt men al spoedig een wonderbare en logische samenhang in al zijn profetieën.

II. Doel

Geestelijk gesproken was Israël Jehovah's vrouw. Maar zij was Hem ontrouw geworden en had zich sinds Jerobeam I steeds dieper in afgoderij begeven. Daarom moest Hosea aankondigen, dat God van plan was zijn ontrouwe "vrouw" te kastijden, maar dat Hij haar eens zou vrijkopen en herstellen in een plaats van zegen. Dit wordt geïllustreerd door de persoonlijke ervaring van Hosea met zijn ontrouwe vrouw Gomer.

III. Sleutelvers

Als sleutelvers kan men nemen: "De Heere zeide tot mij: Ga wederom henen, bemijn een vrouw, die, bemind zijnde van haar vriend, nochtans overspel doet; gelijk de Heere de kinderen Israëls bemint, maar zij zien om naar andere goden, en beminnen de flessen der druiven." Am.3:1

Het sleutelwoord is: "Hoererij" - 14 maal.

"Juda" wordt slechts 14 maal genoemd en "Jeruzalem" zelfs niet één maal. De naam "Efraïm" komt daarentegen 35 maal voor en de naam "Israël" eveneens 35 maal. Dat is omdat dit boek evenals Amos fundamenteel spreekt over het 10-stammen rijk, en Juda - de 2 stammen - slechts terzijde aanduidt. Want het eerstgeboorterecht onder de stammen van Israël - en daarmee ook de naam Israël - berust nu eenmaal bij de 10 en niet bij de 2.

De profetie over Ammi en Lo-Ammi etc., is ook volgens het Nieuwe Testament ^{Rom.9:25; 1Pet.2:10} niet van toepassing op Juda, maar op Israel/Efraïm/Izak. En daarmee wordt de profetie begrijpelijk.

IV. Indeling

Het boek van Hosea kan worden verdeeld in drie delen:

I. De ontrouw van Israël, geïllustreerd door Hosea's huwelijk ^{Hos.1-3}

1. Israëls verdorven toestand ^{Hos.1}
2. Israëls vreselijke val. ^{Hos.2}
3. Israëls losprijs betaald. ^{Hos.3}

II. De ontrouw van Israël beschreven en veroordeeld. ^{Hos.4-13}

1. Israëls val en de verschrikkelijke gevolgen ^{Hos.4 en 5}

2. Israëls berouw en belijdenis

^{Hos.6:1-3}

3. Israëls wonden en hun genezing

^{Hos.6:4-13:15}

III. De belofte van Israëls toekomstige zegen, ná het oordeel

1. Het laatste appèl op Israël ^{Hos.14:1-3}

2. Israëls uiteindelijk herstel ^{Hos.14:4-9}

V. Inhoud

Het boek van Hosea wordt wel eens genoemd: het boek van afval of van geestelijke hoererij. Het is uitdrukkelijk gericht aan de tien stammen van het Noordelijk Koninkrijk, betrekkelijk kort vóór de val van de hoofdstad Samaria en de wegvoering van het restant van het volk in Assyrische ballingschap. De figuur van de overspelige vrouw Gomer, dient in dit boek als een ernstig appèl op het hart en het geweten van het volk, dat zich van God had afgekeerd om de afgoden van de heidenen te dienen. De Heer zei tot de profeet: "Ga heen, neem u een vrouw der hoerereien." De reden van dit merkwaaardige gebod was: "Want het land hoereert ganselijk van achter den Heere."

Daarmee wordt dus expliciet gezegd, dat deze vrouw een type is van Israël, zoals Hosea een type is van de Heer Zelf.

Van de drie kinderen, binnen dit huwelijk geboren, waren de laat-

ste twee "kinderen der hoererijs", d.w.z. in hoererijs verwekt. Jizreel (d.i. "Ik zal verstrooien") - een waarschuwing, dat God een oordeel zou brengen over het volk. Zoals Hij Izebel en Jehu gestraft had voor hun afgoderijs, zo zou Hij ook over het hele volk Israël het oordeel brengen in de vorm van de Assyrische invasie en wegvoe.

De naam van het tweede kind Lo-Ruchama (d.i. "geen ontferming"), geeft aan, dat God Zijn volk uit het land zou verdrijven. De naam van het derde kind, Lo-Ammi (d.i. "niet Mijn volk"), leert dat Israël door God terzijde gezet zou worden, omdat zij Hem verlaten hadden (1:1-9).

In de verzen 10 en 11 vinden wij echter de belofte van toekomstige zegen en herstel, als namelijk "ter plaatse, waar tot hen gezegd wordt: Gij zijt Mijn volk niet" - zij "genoemd zullen worden kinderen (d.i. zonen) van de levende God ... want groot zal de dag van Jizreël zijn".

De betekenis van de naam Jizreël in dit vers dienen wij te verstaan als "Ik zal zaaien".

Jizreël heeft namelijk een dubbele betekenis: "Ik zal strooien" en "Ik zal zaaien".

God zal Israël eens uit het land "strooien", maar haar daarmee ook "zaaien". Lo-Ammi zou dan weer worden "Ammi" (d.i. "Mijn

volk") en Lo-Ruchama zou worden Ruchama (d.i. "ontferming"). Lees hoofdstuk 2:1.

Dat deze dingen juist in onze bedeling van toepassing zijn is de zeer onbegrepen strekking van de in het Nieuwe Testament geciteerde verzen. Dat onbegrip komt groten-deels voort uit het gebrek aan onderscheid tussen de "beide huizen van Israël".

Dat deze dingen zullen geschieden als de Heere Jezus Christus zal wederkomen om hen tot Zichzelf te vergaderen en te herstellen in gerechtigheid, is vanzelfsprekend.

Jehovah's klacht tegen de moeder Israël betreft haar ontrouw in het dienen van andere goden ("minnaars"). Daarvoor zal zij geoordeeld worden. Als zij ontdekt, dat van haar afgoden geen hulp te verwachten is, dan is het te laat om nog tot de Heere terug te keren. Niemand kan haar van de Assyriër, die haar in slavernij zal voeren, bevrijden. ^{Hos.2:2-12}

Onmiddellijk hierop volgt echter weer de belofte van toekomstig herstel, wanneer de Heer Zelf haar zal "lokken" en "tot haar hart zal spreken". Te dien dage zal Hij weer voor haar worden "Ishi" (d.i. "mijn Man"), en niet "Baäli" ("mijn Heer"), dat immers geen enkele bijzondere verhouding tot God aanduidt. Het volk zal geen offers

meer brengen aan de valse goden. De belofte van herstel ná het oordeel is gebaseerd op de voorzieningen van het Nieuwe Verbond.
Hos.2:14-22

Zie ook Jer.31:31-34; Rom.11:26; Joël 2:32.

In het derde hoofdstuk van Hosea schildert de profeet door de Heilige Geest ons een beeld van Israëls toekomstige nationale geschiedenis. Het vierde vers van dit hoofdstuk is één van de sterkste bewijzen van de Goddelijke oorsprong der profetie en van de Bijbel in het algemeen. Er schijnt tussen het tweede en het derde hoofdstuk een periode van tijd te liggen. Daarna geschiedt wat vermeld staat in hoofdstuk 3:1. God geeft de profeet opdracht om zijn overspelige vrouw die hem verlaten had, te beminnen. Naar de mens gesproken lijkt dit in deze omstandigheden ten enen male onmogelijk, maar God verlangt van hem haar lief te hebben, zoals Hij Zelf de kinderen Israëls - ondanks alles - liefheeft. Hosea moest zich jegens haar, die in slavernij was vervallen, vergevensgezind betonen, om alzo het karakter van Gods liefde voor Israël te openbaren en uit te beelden. Voor "vijftien zilverlingen", de prijs van een slaaf, kocht hij haar vrij. Zo zal God Zijn volk uit slavernij verlossen, omdat de losprijs

betaald is aan het kruis van Golgotha. Gomer werd echter niet onmiddellijk in haar vroegere huwelijksstaat hersteld, en zo is het vandaag met Israël hetzelfde:

"Want de kinderen Israëls zullen vele dagen blijven zitten, zonder koning, en zonder vorst, en zonder offer, en zonder opgericht beeld, en zonder efod en terafim. Daarna zullen zich de kinderen Israëls bekeren, en zoeken den Heere, hun God, en David, hun Koning; en zij zullen vrezende komen tot den Heere en tot Zijn goedheid, in het laatste der dagen." Hos.3:4, 5

Hoofdstuk 4 is eigenlijk een inleiding op de rest van het boek. Het is een samenvatting van de boodschap van de profeet. Hier wordt de inhoud van de hoofdstukken 1 t/m 3 toegepast op de geestelijke toestand van Israël.

God heeft een twistzaak met Ammi, "Mijn volk", dat volgens 6:4 zal worden "uitgeroeid". De betekenis van dat woord "damah" is "zwijgen", "tot zwijgen brengen", "nietszeggend maken". En dat zou gebeuren omdat het volk de kennis had verworpen. Daarom worden niet slechts de priesters, maar wordt het hele priesterlijke volk ontslagen uit dat ambt. De priester wordt geacht een "lerende priester" te zijn, maar waar hij zelf geen kennis heeft wordt hij gediskwa-

lificeerd. Dit is wat God zou doen met dit volk! Het zou niet langer Israël, Ammi, Gods volk zijn en zelfs zijn naam verliezen. Zij hebben zich gewend tot de afgoden en zij hebben valse verbonden gesloten. Daarom zal Hij als een oordeel de invallende legers van Assyrië over hen brengen (Amos 4 en 5).

Met hoofdstuk 6:4 begint de profeet zijn uitvoerige toespraken, waarin God spreekt over Zijn geschil met Israël en verklaart, waarom het oordeel niet langer kan worden uitgesteld. God heeft "lust tot weldadigheid, en niet tot offer" (6:6); zij waren uitverkoren en verlost. "Zij roepen Egypte aan, zij gaan henen tot Assur." (7:11); "Israël heeft zijn Maker vergeten" (8:14); "Zij zullen in des Heeren land niet blijven" (9:3); "De dagen der bezoeking zijn gekomen" (9:7); "Israël is een uitgeleedigde wijnstok, hij brengt weder vrucht voor zich", doch niet voor God" (10:1).

Zoals een man zijn vrouw bemint, zo beminde God Israël. Maar Israël was Hem ontrouw geworden. Het oordeel is op komst, maar Jehovah's volk wordt opgewekt om zich te verlaten op Hem en te rusten in Zijn beloften. God bevrijdde Israel eens door een profeet (Mozes) en voerde hen uit Egypte naar het land der belofte.

Vers 13 van hoofdstuk 13 beschrijft

het verschrikkelijke oordeel over Israël. In vers 14 vinden wij echter direct weer een gezegende belofte van verlossing en herstel bij de komst van de Messias.

Met het oog op deze verlossing wordt Israël opgeroepen om zich te "bekeren tot de Heere, hun God" (14:2). Omdat de losprijs betaald zal zijn, zal Gods toorn worden afgewend. Hij zal "hun afkerigheid genezen" en "hen vrijwillig liefhebben" (14:5). Hij zal hen verkwikking en herstel geven. Efraïm zal zijn als een olijfbom en zal vruchtbaar worden (14:4-8). Zie Psalm 1. Zo komen wij aan het gezegende einde van deze profetie. "Want de wegen des Heeren zijn recht en de rechtvaardigen zullen daarin wandelen, maar de overtreders zullen daarin vallen."

VI. Geestelijke toepassing

"Wie is wijs?" (14:10). Deze vraag mag wel overwogen worden door ons allen. Hoewel Hosea's boodschap eerst en vooral het Israël zijner dagen gold, zo kunnen Gods kinderen uit deze bedeling er ook hun voordeel mee doen.

1. In hun houding tegenover Gods oude volk Israël. Als God dit volk, ondanks hun ontzettende zonde, toch blijft liefhebben en het uiteindelijk volkomen zal verlossen,

laten wij het dan om Gods wil ook liefhebben en meearbeiden aan de pogingen tot hun bekering.

2. In onze houding tegenover de afgoderij. Het behoeven geen beelden te zijn, maar alles wat naast of boven God ons hart van Hem aftrekt, is een afgod.

De Heere verlichte onze ogen om de afgoden te herkennen, waarmee de satan ons tracht af te trekken van een volkomen overgave aan God. ^{1Joh.5:21}

3. Inzake onze trouw tegenover God en Zijn dienst. Moeten ook wij onszelf niet dikwijls beschuldigen van trouweloosheid? Hoewel wij ontrouw zijn, Hij blijft getrouw ^{2Tim.2:13}

4. Welk een blik geeft Hosea op de liefde Gods! We mogen als het ware in Zijn hart zien. Voorwaar, wie in zulk een liefde geborgen is, is wel bewaard. ^{Heb.6:18, 19}

VII. Zijn lering betreffende Israël

Het voornaamste doel van het boek is om de toekomst van Israël - niet Juda - te openbaren.

Het volgende is een opsomming van deze leringen. Zie hoeveel van de aangehaalde Schriftgedeelten reeds vervuld zijn of thans in vervulling gaan.

HOOFDSTUK 1

1. Israël werd tot een verbondsverhouding (huwelijk) met de Heer geroepen. ^{Ex.19:5-8; 24:7} Dit heeft zij verlaten (vers 2).

2. Israël zal gevonnist worden wegens geestelijk overspel (vers 6).

3. God echter zal dit verbond niet vergeten. Israël zal toch als het zand der zee zijn (vers 10, vergelijk Rom.9:25-26).

HOOFDSTUK 2

4. Het land zal in de tijd, dat Israël ervan gescheiden is, verlaten worden (vs.8, 11, 12).

5. Hun ritueel (offerdienst) zal geëindigd zijn (vers 10).

6. Gevonnist voor hun zonden, zal Israël berouw hebben en de Heere zoeken, die wegens Zijn grote liefde haar zal aannemen (2:6, 14-18; 3:1).

7. De toestanden van het Messiaanse Rijk en het Nieuwe Verbond zullen dan op de aarde heersen (vers 17).

HOOFDSTUK 3

8. Een schitterend beeld van de geschiedenis van de kinderen van Israël. Nadat zij met afgoderij gebroken hebben, leven zij afzonderlijk zonder heidense goden of de ware God (vers 4).

9. Maar zij zullen nog de Messias zoeken (vers 5).

HOOFDSTUK 4

10. Israëls zonde is moedwillige onwetendheid (vers 6).

11. Hun afvalligheid is hopeloos wegens hun onbandigheid (vers 16 en 17).

HOOFDSTUK 5

12. God kan niets voor Israël doen, totdat "zij zich schuldig kennen" (vers 15).

HOOFDSTUK 6

13. De tijd van het herstel van Israël zal "na twee dagen" zijn - "op de derde dag".

Het Hebreeuwse woord, vertaald door "dag" is "yom", een tijdperk, waarvan de duur soms bepaald is, soms onbepaald, afhankelijk van de samenhang of van andere gelijklopende teksten (zie 2Pet.3:8).

HOOFDSTUK 7

14. Belofte van een Verlosser en profetie van haar verwerping. Israel is dus zonder verontschuldiging (vers 13; vgl. Jes.59:20).

HOOFDSTUK 8

15. Israël is "verslonden", "onder de volken", "een voorwerp, waar niemand behagen in scheidt", maar zal "vergaderd" worden (vers 8-10).

HOOFDSTUK 9

16. Israël zal "omzwervende zijn onder de volken" (vers 17).

HOOFDSTUK 10

17. De verworpen Verlosser (7:13) zal terugkeren (vers 12).

HOOFDSTUK 11

18. God zal erbarmen hebben met afvallig Israël, daar Hij God is en niet een mens (vers 7, 8 en 9).

HOOFDSTUK 12

19. God heeft een rechtsgeding met Israël: "In zijn hand is een bedrieglijke weegschaal" (vers 3, 8).

HOOFDSTUK 13

20. Het wonder van de nationale opstanding van Israël berust bij God en bij Hem alleen (vers 9, 10, 14).

HOOFDSTUK 14

21. Israël, nu door alle volkeren veracht, en verspreid, zal terugkeren (vers 2) en vergeven worden (vers 5). Israël zal éénmaal de schoonste en de meest bewonderde van alle naties worden (vers 6-8).

22. "Wijs" is de mens, die Gods plan voor Israël verstaat (vers 10).

VIII. Gebruikte namen

Het zal u opgevallen zijn, dat in deze profetieën veel namen gebruikt zijn, zowel van personen als plaatsen. Dit bewijst hoe nauwkeurig God Zijn volk kende en de plaatsen, waar hun harten naar uitgingen. Zij hadden dan ook geen

enkele verontschuldiging, want God noemde - bij wijze van spreken - man en paard. De namen hebben meestal symbolische betekenis, en daarom is het goed er enige aandacht aan te besteden.

A. Persoonsnamen

1. JIZREËL (1:4, 5, 11; 2:21).

Deze naam moest Hosea geven aan de zoon, geboren uit zijn verbintenis met Gomer, een dochter van Diblaïm.

Gomer is de "volkomene of voleindigde", die in haar hoererij tot het uiterste gaat, de maat dezer zonde vol maakt.

Diblaïm betekent: "vijgenkoeken", en wijst op iemand, die geheel overgegeven is aan zinnelijke lusten.

Jizreël, de naam van de zoon, betekent in de eerste plaats: "God zal (ver)strooien" ^{Jer.31:10} en in de tweede plaats: "God zal zaaien". ^{Zach.10:9}

Dit is wat we in deze profetieën vinden. Jizreël, het vruchtbare veld, was verontreinigd met bloed.

^{1Kon.21:19; 2Kon.9:21; 10:7-14} Daar zou Gods oordeel komen (1:5) en Israël zou verstrooid worden onder de volkeren.

Maar wanneer straks Gods plan zijn voltooiing nadert, dan zal Hij Israël alsnog oogsten en brengen in eigen land (2:21 -22).

Opmerking: Hoewel Jehu door God gebruikt werd om zijn eigen oordeel over het huis van Achab te vol-

voeren, werd hij toch zelf schuldig, omdat hij niet Gods eer op het oog had, maar zichzelf; later voerde hij immers de afgoderij weer in en als gevolg daarvan moest ook het oordeel over zijn eigen huis komen.

2. EFRAÏM

Deze naam komt 35 maal in Hosea voor. Hij was de jongste van de twee zonen van Jozef. ^{Gen.41:50-52}

Toen Jakob deze zonen zegende, bleek dat Efraïm - hoewel niet de oudste - naar Gods bestel groter zou worden dan Manasse; en zijn nageslacht zou een "volheid van volken" worden ^{Gen.48:18-20; Rom.11:25}

Uit 1Kon.11 en 12 wordt ons duidelijk, hoe God na Salomo's dood het rijk verdeelt; 10 stammen vielen van het huis van David af, zodat Rehabeam slechts regeerde over de twee stammen van Juda en Benjamin. Onder deze twee was Juda de overheersende en zo werd dit gedeelte kortweg Juda genoemd.

(De stam van Benjamin werd toegevoegd aan Juda en het Davidische koningshuis, omdat de tempel en het paleis stonden in Jeruzalem, dat gelgen was op het grondgebied van de stam van Benjamin!) In het rijk der 10 stammen, Israel, was Efraïm niet alleen de volkrijkste stam, maar ook de drager van het eerstgeboorterecht en dus van de titel. Daarom werd dit gedeelte van het rijk dikwijls Efraïm

genoemd, soms Izak, soms Jozef, maar gewoonlijk en met recht Israël.

B. Plaatsnamen

1. HET DAL VAN JIZREËL (1:5)

We zagen reeds hoe deze plaats verontreinigd was door bloed; op diezelfde plaats zou Israëls boog, zijn sterkte, verbroken worden en van daaruit werden zij gevangelijk weggevoerd naar Assyrië ^{2Kon.17}

2. HET DAL VAN ACHOR (2:17)

Een deur der hoop (2:14). ^{Joz.7:24-26}
Daar werd de toorn des Heeren gestild over de zonde van Achan; de ban werd uit hun midden weggedaan, en zo was er weer hoop op zegen. Dat zal altijd het geval zijn, waar de zonde wordt weggedaan.

3. GILGAL (4:15; 9:15; 12:12) ^{Joz.5:7-12}

Daar werd het volk besneden en de smaad van Egypte van hen afgewenteld; daar aten zij het overjarig koren van Kanaän en hield het manna op; daar hielden zij het Pascha (4:15). Wie ontucht wil bedrijven, moet dus niet naar Gilgal gaan, want daar reinigt besnijdenis van de zonde en wijdt men zich aan de dienst van God (9:15 en 12:12). Maar helaas, juist aan deze plaats, waaraan zulke heilige herinneringen verbonden waren, brachten zij hun zonden en offerden er op hun altaren. ^{Richt.3:19}

4. BETH-AVEN (4:15; 5:8; 10:5,8)

Is het huis der misdaad, de ont-aarding van Bethel, het huis Gods, ^{Gen.28} vanwege de kalverdienst die door Jerobeam was ingesteld ^{1Kon.12:25 tot 13:1}

5. MIZPA (5:1).

In Gen.31:49 vinden we de betekenis: "Dat de Heere opzicht neme tussen mij en tussen u"; en in Richt.20:1 en 1Sam.7:5-16 vinden we Mizpa als een locatie, waar men zich tot de Heere vergaderde. Daar riep Samuël het volk bijeen om voor hen te bidden, nadat de afgoden waren weggedaan. Toen werden de Filistijnen verslagen. Nu werden koningen en priesters door hun afgodendienst tot een strik voor het volk.

6. THABOR (5:1)

Een berg ten Noordoosten van de vlakte van Jizreël, waarvan Ps.89:13 zegt dat hij jubelde in de Naam des Heeren. Vanaf de top van deze berg trok Barak op tegen de benden van Sisera en versloeg ze. ^{Richt.4:6-15}

En op deze berg waren de koningen en priesters geworden tot een uitgespannen net; daar werd het volk gelokt tot het verderf van de afgoderij.

7. GIBEA EN RAMA (5:8; 9:9; 10:9) Steden van de stam van Benjamin. Beide worden genoemd in de geschiedenis van Richt.19 en 20. Welk een diep verderf werd daar in Gibea openbaar; en in die zonde is Israël gebleven, hetzij in vleselijke of geestelijke zin. Op die plaatsen moest de bazuin geblazen worden om te waarschuwen tegen het naderend verderf.

8. ASSUR (5:13; 7:11; 8:9; 9:3; 10:6; 11:5 en 11; 12:2 en 14:4).

9. EGYPTE (2:14; 7:11; 8:13; 9:3 en 6; 11:1, 5 en 11; 12:2 en 14).

Assur en Egypte worden dikwijls genoemd in deze profetie. Uit de profetie van Jesaja, de tijdgenoot van Hosea, blijkt dat het volk in zijn afval van God, hulp zocht bij de vreemden. Zie 2Kon.16; Jes.31:1-3 en Jes.30:1-5.

Maar in plaats dat deze hulp baatte, werden Efraïms krachten verteerd door de vreemden. ^{Hos.7:8-9}

Zulk een optreden moest de toorn van God opwekken. Kon Hij hen niet verlossen als in de dagen van ouds? Maar zij steunden niet meer op Hem, maar op politieke berekening.

10. GILEAD (6:8 en 12:12). Stad en land ten Oosten van de Jordaan. Vergelijken we Gen.37:25 met Jer.8:22 en 46:11, dan was Gi-

lead een plaats, van waaruit balsem werd uitgevoerd tot genezing, en waar heelmeesters woonden. En nu was deze plaats geworden tot een stad van ongerechtigheid en misdadigers.

11. SICHEM (6:9).

Uit Joz.21:21 blijkt, dat Sichem een stad van priesters was. Wat had men van zulk een stad niet mogen verwachten? Maar op de weg van Samaria naar Sichem traden de priesters, eenmaal door Jero-beam voor zijn afgodendienst aangesteld, op als een troep bandieten en moordenaars.

12. SAMARIA 7:1; 8:5 en 6; 10:5 en 7; 14:1).

Was de hoofdstad van het tienstammenrijk. Als zodanig was het ook de hoofdzetel van het bederf der afgoderij, dat over Israël was uitgestort. Men lette maar eens op de uitdrukking:

13. "HET KALF VAN SAMARIA" (8:5 en 6; 10:5)

Geen wonder, dat Gods oordeel over deze weerspannige stad moest komen.

14. MEMPHIS (MOF) (9:6).

Dit was de hoofdstad van Beneden-Egypte. Wanneer men als gevolg van een inval der Assyriërs de wijk nam naar Egypte, dan zou

men daar wel ontvangen worden, maar de straf zou zijn, dat men ook daar begraven werd en dus het land der vaders niet weerzag.

15. TYRUS (9:13)

Dit was eeuwenlang de meest beroemde handelsstad der Feniciërs en daarmee van Israël! (Tyrus was de dominante haven der Feniciërs, maar Israël was de dominante natie!) Uit Jes.23 en Ez.26-28 blijkt, dat hoogmoed en zelfverheffing de zonde was, waarvoor God haar moest straffen.

16. BETH-ARBEL (10:14)

De naam betekent: "Huis van de hinderlaag van God". Vermoedelijk was het een stad aan de westoever van het meer Genesareth. Gelijk deze stad door Salman (Salmanassar, de Assyrische koning) verwoest werd (waarschijnlijk onder koning Hosea), ^{2Kon.17:1-3} zo zal geheel Israël verwoest worden.

17. BETHEL (10:15; 12:5).

Wat waren aan deze plaats heilige herinneringen verbonden. ^{Gen.28:12 en 19; 35:7, 14, 15} En nu was het de plaats geworden, van waaruit de afgodendienst over het gehele volk verbreid was.

18. ADAMA EN ZEBOÏM (11:8)

Steden die behoorden tot het gebied van Sodom en Gomorra ^{Gen.10:19;}

^{14:2, 8 en Deut.29:23} die door een Godsoordeel vernietigd werden. ^{Gen.19}

Hoe zwaar was Israëls zonde, dat zij dezelfde straf verdiend hadden; maar hoe groot ook Gods barmhartigheid, dat Hij hen niet kon overgeven aan zulk een gericht.

19. SYRIË (12:13).

Wordt hier genoemd in verband met de geschiedenis van Jakob, toen hij naar Haran in Mesopotamië trok, om daar als een arme knecht te dienen om een vrouw. Hoe hoog had God Israël verheven en hoe weinig hadden zij daaraan beantwoord!

20. LIBANON (14:6 en 8)

Dit gebergte was bekend om zijn hoogte, zijn hout, zijn rijkdom aan geurige kruiden en de wijn. Dat wilde God ook geven aan Israël, als zij zich tot Hem wilde bekeren.

IX. Profetie aangaande Christus

1. De Messias

De zinspelingen op de Messias zijn in dit boek duidelijk. Zowel Paulus als Petrus tonen ons, dat de profetie van 1:10 vervuld is in Jezus Christus. ^{1Pet.2:10; Rom.11:25 en 26}

In hoofdstuk 3:4 vinden we de tegenwoordige toestand van Israël beschreven. "Zonder koning en zonder vorst, en zonder offer ... en zonder efod" - het teken van een priester - omdat zij hun Koning,

hun ware Priester naar de ordening van Melchizedek verworpen hebben, en het offer dat Hij gebracht heeft, nog steeds verwerpen. En aan de andere kant zijn zij ook "zonder opgericht beeld en zonder terafim", want zij zijn vrij van afgodendienst.

Het volgende vers beschrijft hun heerlijke toekomst, wanneer zij zich zullen bekeren tot de Heere, hun God, en David, hun koning - de Heere Jezus Christus.

2. De opstanding van Christus

Hoofdstuk 6:2 - "Hij zal ons na twee dagen levend maken; op den derden dag zal Hij ons doen verrijzen, en wij zullen voor Zijn aangezicht leven". De opstanding van Christus en onze opstanding in Hem kon niet duidelijker worden voorzgd. De profeet noemt uitdrukkelijk twee dagen, waarna leven zou worden gegeven, en een derde dag, waarop de opstanding zou plaats hebben. Lees vers 3 - "Zijn uitgang is bereid als de dageraad; en Hij zal tot ons komen als een regen, als de spade regen en vroege regen des lands". Hij, Die als de dageraad zal uitgaan uit het graf is Dezelfde, Die tot ons zal komen, om ons uit de dood tot het leven te wekken. Hoe deze verzen tevens betrekking hebben op het herstel van Israël, hebben wij reeds eerder aangetoond.

3. Uit Egypte geroepen

"Uit Egypte heb Ik Mijn Zoon geroepen" (11:1). Dit had een eerste vervulling in Israël, als een type van Christus. De werkelijke vervulling had volgens Mat.2:15 plaats in Christus, de Eniggeboren Zoon van God.

4. Eén Redder

"Ik trok ze met mensenzelen, met touwen der liefde" (11:4). Christus trok ons met koorden van een mens, want om onzentwil is Hij mens geworden en stierf Hij voor ons. Zie Joh.12:32. "Een Verlosser buiten Mij is er niet" (13:4). Vergelijk Mat.1:21 en Hand.4:12. "Doch Ik zal hen van het geweld der hel verlossen, Ik zal ze vrijmaken van den dood?" (13:14). Het woord vertaald door "verlossen" betekent "loskopen" door de betaling van een prijs. Het woord, vertaald door "vrijmaken" is een zinspeling op de "losser" of "goël", die het recht heeft om het verloren-gegane bezit van zijn naaste bloedverwant terug te kopen door de betaling van de prijs. Beide woorden beschrijven nauwkeurig, wat de Heere Jezus voor ons heeft gedaan.

"Dood! waar zijn uw pestilentiën? hel! waar is uw verderf?" is de overwinningskreet bij de beloofde verlossing, toen Jezus, opgewekt uit de doden, de Eersteling werd van degenen, die ontslapen zijn. ^{1Kor.15:55}

X. Opmerking

Hoererij en ontucht.

Het is duidelijk, dat het zich in hoererij afwenden van de Heer (1:2) in de eerste plaats "geestelijke hoererij" was, n.l. afval van God tot de afgodendienst. ^{Ex.34:15}

Maar dat lichamelijke hoererij en ontucht daarmee nauw verband hielden, hebben we reeds eerder gezien bij het overzicht van de algemene toestand van het volk. En dat verwondert ons niet, wanneer we weten, hoe diep de volken van Kanaän in deze zonden gevallen waren. ^{Lev.18:27-28}

Bij deze en meer andere volken was het niet alleen de gewone hoererij, maar men had daar ook godsdienstige hoererij; mannen en vrouwen die zich in de dienst van de ene of andere godheid aan ontucht prijs gaven. Zulken werden "gewijden" genoemd en gaven het loon, dat zij met de ontucht verdienden, ten dienste van de afgoden. In de Heilige Schrift werden zulke "ge-

wijden" hoeren en schandjongens genoemd, ^{Deut.23:17} en het aan de goden geofferde loon "hoerenloon" en "hondenprijs". ^{Deut.23:18} Ondanks de vele waarschuwingen in de wet en van de profeten, drong dit kwaad toch in Israël door. Uit 1Kon.3:16 blijkt, dat de hoeren als een eigen stand onder het volk leefden. ^{1Kon.22:38 en Jer.5:7} En dat er hoeren en schandjongens waren, leren wij uit plaatsens als 1Kon.14:24; 15:12 en 22:47 - ja, het ging zelfs zo ver, dat voor deze in en voor ontucht levende mensen eigen woningen waren ingericht op het terrein van de tempel des Heeren. ^{2Kon.23:7} Zo werd deze zonde met een godsdienstig vernisje bestreken en het volk gemakkelijker verleid.

Wanneer men in aanmerking neemt, dat hoererij en ontucht de mens ongevoelig maken voor de hogere geestelijke dingen, dan verwondert ons de last van de profeet, om een ontuchtige vrouw te nemen, volstrekt niet.

Wuppertal 2026: Geheimen in Genesis (zie blz. 22)

Genesis is het boek van het begin en de beginselen. De gehele Goddelijke waarheid wordt in essentie in Genesis gevonden. In het grieks heet dit boek Genesis, met de betekenis van "wording", "ontstaan". In de hebreeuwse Bijbel worden de boeken genoemd naar hun eerste woorden. Genesis heet daar "bereshiet", vertaald met "in den beginne". In het Nieuwe Testament vinden wij ca. 60 citaten uit, of verwijzingen naar Genesis. Want alle nieuwtestamentische lering lag reeds verborgen en besloten in dit eerste en veruit oudste boek van de Bijbel!

Schrifplaatsen voor zelfstudie betreffende Israël

XII. Voltrekking der ballingschap van Efraïm-Israël

2Kon.15:29 In de dagen van Pekah, den koning van Israel, kwam Tiglath-Pilézer, de koning van Assyrië, en nam Ijon in, en Abel-Beth-Maächa, en Janoah, en Kedes, en Hazor, en Gilead, en Galilea, het ganse land van Nafthali; en hij voerde hen weg naar Assyrië.

2Kon.17:6-18 In het negende jaar van Hosea, nam de koning van Assyrië Samaria in, en voerde Israël weg in Assyrië, en deed ze wonen in Halah, en in Habor, aan de rivier Gozan, en in de steden der Meden. Want het was geschied, dat de kinderen Israëls gezondigd hadden tegen den HEERE, hun God, Die hen uit Egypteland opgebracht had, van onder de hand van Farao, den koning van Egypte; en hadden andere goden gevreesd; En hadden gewandeld in de inzettingen der heidenen, die de HEERE voor het aangezicht der kinderen Israëls verdreven had, en der koningen van Israël, die ze gemaakt hadden. En de kinderen Israëls hadden de zaken, die niet recht zijn, tegen den HEERE, hun God, bemanteld; en hadden zich hoogten gebouwd in al hun steden, van den wachttoren af tot de vaste steden toe. En zij hadden zich staande beelden opgericht en bossen, op allen hogen heuvel en onder alle groen geboomte. En zij hadden daar gerookt op alle hoogten, gelijk de heidenen, die de HEERE van hun aangezichten weggevoerd had; en zij hadden kwade dingen gedaan, om den HEERE tot toorn te verwekken. En zij hadden de drekgoden gediend, waarvan de HEERE tot hen gezegd had: Gij zult deze zaak niet doen. Als nu de HEERE tegen Israël en tegen Juda, door den dienst van alle profeten, van alle zieners, betuigd had, zeggende: Bekeert u van uw boze wegen en houdt Mijn geboden, en Mijn inzettingen, naar al de wet, die Ik uw vaders geboden heb, en die Ik tot u door de hand van Mijn knechten, de profeten, gezonden heb; Zo hoorden zij niet, maar zij verhardden hun nek, gelijk de nek hunner vaders geweest was, die aan den HEERE, hun God, niet geloofd hadden. Daartoe verwierpen zij Zijn inzettingen, en Zijn verbond, dat Hij met hun vaders gemaakt had, en Zijn getuigenissen, die Hij tegen hen betuigd had, en wandelden de ijdelheid na, dat zij ijdel werden, en achter de heidenen, die rondom hen waren, van dewelke de HEERE hun geboden had, dat zij niet zouden doen gelijk die. Ja, zij verlieten al de geboden des HEEREN, huns

Gods, en maakten zich gegoten beelden, twee kalveren; en maakten bossen, en bogen zich voor alle heir des hemels, en dienden Baäl. Ook deden zij hun zonen en hun dochteren door het vuur gaan, en gebruikten waarzeggerijen, en gaven op vogelgeschrei acht, en verkochten zich, om te doen dat kwaad was in de ogen des HEEREN, om Hem tot toorn te verwekken. Daarom vertoornde zich de HEERE zeer over Israël, dat Hij hen wegdeed van Zijn aangezicht; er ***bleef niets over, behalve de stam van Juda alleen.***

2Kon.17:20-23 Zo verwierp de HEERE het ganze zaad van Israël, en bedrukte hen, en gaf ze in de hand der rovers, totdat Hij hen van Zijn aangezicht weggevoerd had. Want Hij scheurde Israël van het huis van David af, en zij maakten Jerobeam, den zoon van Nebat, koning; en Jerobeam dreef Israël af van achter den HEERE, en hij deed ze een grote zonde zondigen. Alzo wandelden de kinderen Israëls in alle zonden van Jerobeam die hij gedaan had; zij weken daarvan niet af; Totdat de HEERE Israël van Zijn aangezicht wegdeed, gelijk als Hij gesproken had door den dienst van al Zijn knechten, de profeten; alzo werd Israël weggevoerd uit zijn land naar Assyrië, tot op dezen dag.

2Kon.18:9-12 Het geschiedde nu in het vierde jaar van den koning Hizkia (hetwelk was het zevende jaar van Hosea, den zoon van Ela, den koning van Israël) dat Salmaneser, de koning van Assyrië, opkwam tegen Samaria, en haar belegerde. En zij namen haar in ten einde van drie jaren, in het zesde jaar van Hizkia; het was het negende jaar van Hosea, den koning van Israël, als Samaria ingenomen werd. En de koning van Assyrië voerde Israël weg naar Assyrië, en deed hen leiden in Halah, en in Habor, bij de rivier Gozan, en in de steden der Meden. Daarom dat zij de stem des HEEREN, huns Gods, niet waren gehoorzaam geweest, maar Zijn verbond overtreden hadden; en al wat Mozes, de knecht des HEEREN, geboden had, dat hadden zij niet gehoord, noch gedaan.

1Kron.5:25-26 Maar zij hebben tegen den God hunner vaderen overtreden, en de goden der volken des lands nagehoereerd, welke God voor hun aangezichten had verdelgd. Zo verwekte de God Israëls den geest van Pul, den koning van Assyrie, en den geest van Tiglath-pilneser, den koning van Assyrie, die voerde hen gevankelijk weg, te weten de Rubenieten, en de Gadieten, en den halven stam van Manasse; en hij bracht hen te Halah, en Habor, en Hara, en aan de rivier Gozan, tot op dezen dag.

Dan.9:7 Bij U, o Heere! is de gerechtigheid, maar bij ons de beschaamdheid der aangezichten, gelijk het is te dezen dage; bij de mannen van Juda, en de inwoners van Jeruzalem, en geheel Israël, die nabij en die verre zijn, in al de landen, waar Gij ze henengedreven hebt, om hun overtreding, waarmede zij tegen U overtreden hebben.

Wordt vervolgd.

Tweede Adam

Het Kindeke werd op aard geboren
Om daar voor heel de wereld dood te gaan
Al mijn zonden, voor God dood,
Maar de Heer is daarna opgestaan
Hij was op aard de Zoon des mensen
Dus zondeloze Adamiet
En mijn schuld heeft Hij weggedragen
Door Tweede Adam ziet God die dus niet

Zijn tweede komst zal toch heel anders zijn
Dan komt Koning op de wolken weer
Niet in de kribbe, zoals toen
Hij is de leven makende Heer
Ja, Hij was dienstknecht tot in de dood
Al bad Hij in Gethsemané
Laat deze beker Mij voorbijgaan
Dat was Zijn vlees, maar niet Vaders idee

Hoewel Hij Zichzelf nooit Christus noemde
Het was alleen Petrus die dat zag
Zal Hij heel de aard regeren
Wij leven heden naar die dag
De Christus werd zo niet geboren
Kwam uit Maria zo niet voort
En dat festijn nu Christmas noemen
Is niet geheel naar Vaders Woord

Johan Th. Bos

Wuppertal, 25 jul. tot 1 aug. 2026

onderwerp:

"Geheimen in Genesis"

Indien de algemene hemelvaartsdag nog uitblijft en onze "Heer vertoeft te komen", en meer aardse beperkingen worden opgeheven en uitblijven..... Ja, dan hopen wij onze traditionele zomerconferentie te houden in Wuppertal, in Bildungsstätte Bundeshöhe.

's Morgens, om 9:45 uur en 's avonds, om 19:30, worden de bijbelstudiebijeenkomsten gehouden. Ontbijt, warme maaltijd en broodmaaltijd respectievelijk om 8:30, 12:30 en 18:00 uur. De rest van de tijd is aan u om in te vullen. Wij zorgen voor de samenkomsten en (gratis) koffie en thee, bijna de gehele dag door.

Het complex beschikt over diverse kamers, waar mensen gezellig samenkomen. Een aparte ruimte is ingericht waar de jeugd kan vertoeven. Die is redelijk geluiddicht, zodat anderen niet hoeven te worden gestoord.

Onze conferenties zijn niet bestemd voor een bepaalde doelgroep. Mensen van 0 tot ruim 80 jaar komen in de eerste plaats om de bijbelstudiebijeenkomsten te bezoeken, en verder om gezellig samen te zijn met anderen, of zich juist daarvan af te zonderen. Alles kan. Veel luieren, of elke middag een uitstapje

maken naar de één of andere bezienswaardigheid. U ziet maar.

Voor de kampeerders onder ons wordt een gedeelte van het terrein als oergelijke camping ingericht.

Zowel intern als op de camping is het aantal plaatsen beperkt. Geeft u zich dus tijdig op voor deelname.

De tarieven voor 2026 zijn als volgt:

Intern:

baby's en peuters tot en met 2 jaar	€ 0,00
kinderen van 3 tot en met 5 jaar	€ 308,00
kinderen van 6 tot en met 12 jaar	€ 396,00
jeugd van 13 tot en met 16 jaar	€ 441,00
volwassenen van 17 jaar en ouder	€ 507,00

Kampeerders:

baby's en peuters tot en met 2 jaar	€ 0,00
kinderen van 3 tot en met 5 jaar	€ 77,00
kinderen van 6 tot en met 12 jaar	€ 96,00
jeugd van 13 tot en met 16 jaar	€ 125,00
volwassenen van 17 jaar en ouder	€ 154,00

Neem eventueel contact met ons op voor een betalingsregeling.

**Opgaven voor deelname vanaf 1 januari 2026
via het inschrijfformulier op www.bijbelstudie.nl**

Agenda van Ab Klein Haneveld

ALKMAAR donderdag 29 jan;
12/26 feb; 12/26 mrt; 9/23 apr;
21 mei; 19:45 uur; "De Alken-
horst", Schelfhoutlaan 4;
Het boek Handelingen

AMERSFOORT woensdag 21 jan;
4/18 feb; 4/18 mrt; 1/15/29 apr;
13/27 mei; 20:00 uur;
"De Hoeksteen",
Klaartje Donzepad 59;
Het Evangelie van Johannes

APELDOORN

24 jan; 14 mrt; 16 mei;
19 sep; 14 nov;
zaterdag, 10:00 tot 16:00 uur
"Het Bolwerk", Ravelijn 55
Nederlands Bijbelstudie Contactdag
onderwerp 24 januari:
De Zoon des Mensen

BEEKBERGEN zondag
8 mrt; 24 mei; 4 okt; 13 dec;
10:30 uur; "De Hooge Weye",
Dorpsstraat 28-36;

BEVERWIJK zondag
3 mei; 20 sep; 1 nov;
10:00 uur; B.H.K.-gebouw,
Groenelaan 74

DRACHTEN donderdag
22 jan; 5/19 feb; 5/19 mrt; 2/16/30
apr; 20:00 uur; "De Fontein",
De Kolken 89;
De 2de brief aan Timotheüs

EMMEN maandag 19 jan; 2/16 feb;
2/16/30 mrt; 13/27 apr; 11 mei;
19:30 uur; Stadskerk Emmen;
Van Schaikweg 59;
De profeet Amos

LINSCHOTEN maandag
26 jan; 9/23 feb; 9/23 mrt; 20 apr;
4/18 mei; 20:00 uur;
"Bij de Tol", Nieuwe Zandweg 12;
De brieven van Petrus

METEREN zondag 18 jan; 15 feb;
15 mrt; 12 apr; 10 mei; 7 jun;
10:00 uur; Dorpshuis,
Achtersteweg 17;
De brieven aan Timotheüs

ELBURG dinsdag 27 jan; 10/24 feb;
10/24 mrt; 7/21 apr; 5/19 mei;
19:45 uur;
Buurtgebouw Oostendorp,
Zuiderzeestraatweg Oost 32
Het Evangelie van Mattheüs

ELBURG zondag 18 jan; 1/15 feb;
1/15/29 mrt; 12/26 apr; 10/24 mei;
17:00 uur; Buurtgebouw,
Zuiderzeestraatweg Oost 32

URK dinsdag 20 jan; 3/17 feb;
3/17/31 mrt; 14/28 apr; 12/26 mei;
20:00 uur; "De Koningshof",
Staartweg 20,
De Openbaring van Johannes

URK zondag 22 feb; 14 jun; 10 nov;
10:00 uur; 'De Belofte', Sporthal
Vlechtuinen 8

**Raadpleeg altijd op www.bijbelstudie.nl de agenda
voor eventuele wijzigingen en aanvullingen.**

De Zoon des Mensen

"Eigenlijk: mensenkind, Ez.2:1v, maar in de evangeliën een naam, die Christus op Zichzelf toepast. Met welke bedoeling? Dat is sinds lang in discussie. Bij de synoptici (d.i. Mattheüs, Markus en Lukas) noemt de Here Jezus Zichzelf zo, vooral wanneer er sprake is van Zijn nederigheid en soberheid, van Zijn lijden en sterven, en van Zijn verschijnen in heerlijkheid. De laatste twee elementen vinden wij ook enigszins bij Johannes, maar hij heeft daarnaast als nieuwe elementen de pre-existentie in, de nederdaling uit, en de opvaart naar de hemel van de Zoon des mensen." *Bovenstaande is letterlijk geciteerd (inclusief spelling en gebruik van hoofd- en kleine letters) uit de Bijbelse Encyclopedie, vijfde druk, van Kok, Kampen 1975. Lees het nog eens over. Als deze titel van toepassing blijkt op elk detail van het leven en de dienst van de Heere Jezus Christus, wat betekent die dan nog naast titels als Christus (= Messias, = Gezalfde) en Zoon van God. Die vraag wordt niet beantwoord in het vervolg van dit artikel in de encyclopedie. De Zoon des Mensen is daarentegen ten prooi gevallen aan filosofen en theologen, die de Bijbel als Goddelijke openbaring nauwelijks serieus nemen. Laten wij dat wel doen en dit onderwerp onderzoeken op de contactdag van 24 januari aanstaande.*

Ab Klein Haneveld

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

Uit de statuten: "De Stichting Nederlands Bijbelstudie Centrum stelt zich ten doel de kennis van de inhoud van de Bijbel, die zij beschouwt als Gods Woord, te verspreiden. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door getuigenis in woord en geschrift." In de praktijk wordt dit o.a. gedaan door het houden van bijbelstudie-avonden, tentcampagnes, contactdagen, conferenties en studiereizen; de publicatie van de lezingen op internet en eventuele geluidsdragers; de uitga-ve van brochures en deze circulaire.

Financieel is het Nederlands Bijbelstudie Centrum afhankelijk van vrijwillige bijdragen.

Correspondentieadres

Ondernemersweg 22
8304 BH Emmeloord
telefoon (0527)265568

www.bijbelstudie.nl
info@bijbelstudie.nl

Giften

NL03 INGB 0005 5676 69
NL88 RABO 0308 7470 46

ten name van

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Giften voor de tentevangelisatie

NL87 RABO 0103 5810 06

ten name van

N.B.C. Evangelisatie

**Beide stichtingen hebben een
ANBI goedkeuring**